

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TKP'nin 65. kuruluş yıldönümünde KUTLU YOLDAŞIN TKP'NİN SESİ'NİN SORULARINA YANITLARI

SORU: Değerli Kutlu yoldaş, bugün partimizin 65. kuruluş yıldönümü. Yurtiçinde ve yurtdışında komünistler bu yıldönümünü "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP" belgisini yaşama geçirmek için çabalarını daha da güçlendirerek karşılıyorlar. Öte yandan faşist diktatörlüğün bunalımının daha da derinleştiğini görüyoruz. TKP demokrasi müadelesinin bugünkü aşamasını nasıl değerlendiriyor?

YANIT: TKP, 65 yıllık mücadele deneyine sahip bir partidir. Türkiye'nin en eski politik partisidir. 63 yıldır illegal çalışmak zorunda bırakılmış bir partidir partimiz. Bu ne demektir?

Herşeyden önce bu, işçi sınıfı var oldukça Marksizm-Leninizm ve proleterarya enternasyonalizmine sınırsız bağlı bir komünist partisidir. Hiç bir zorbalığın yok edemeyeceğinin açık kanıtıdır. TKP kuduzca, ahlaksızca saldırıların hedefi olmuştur. Sayısız

tutuklamalar yaşamış, pek çok inançlı komünisti şehit vermiştir. Her tutuklamada burjuvazi "TKP'yi yok ettik" diye sevinç çığlıkları atmıştır. Ama bugün ne görüyoruz? Evren'ler, Özal'lar neredeyse her konuşmalarında TKP'ye saldırmadan edemiyorlar. Öyleyse bu, TKP'nin 65 yıldır yaşayan, savaştan bir parti olduğunun açık kanıtı oluyor.

Bu nedenle önce bu 65 yıl boyunca TKP'yi var etmiş, ona canını, emeğini, yaşamını vermiş tüm inançlı, yiğit komünistleri saygı ile anmak ve bugün 65. yılımızı en güç koşullarda savaşarak karşılayan parti örgütlerimizi, yoldaşlarımızı, dostlarımızı selamlamak isterim.

Partimizin bu yeni kuruluş yıldönümünü daha büyük bir coşku ile kutluyoruz. Bu coşku önümüze koyduğumuz büyük tarihsel görevleri yerine getirmeye, her geçen yıl daha hazır duruma geldiğimizi görmekten kaynaklanıyor.

Biliyorsunuz, geçen yıl gerçekleştirdiğimiz Emektar Komünistler Toplantısı TKP 5. Kongresinin karar altına aldığı "Daha Güçlü TKP" hedefini 65. yılımızda bir kampanya konusu olarak ilan etti ve bu kampanyayı açtı. TKP MK 4. Plenumu ise bu kampanyanın

politik içeriğini belirledi. Bunu "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP" belgisi ile somutladı.

Şimdi Partimizin Eylül ayı içindeki kuruluş yıldönümü çalışmaları bu kampanyanın hız alma noktası oluyor. Yani bitiş değil, tersine daha güçlü bir başlangıç noktası. Bu noktaya güçlenerek geldik. Şimdi halkımızın demokrasi mücadelesi içinde partimizi daha da güçlendirme hedefi ile yürüyoruz.

Sorunuzdaki demokrasi mücadelesinin bugünkü aşamasını şöyle tanımlamak doğru olacaktır. Diktatörlüğün "demokrasiye geçiş" manevrası iflas etmiştir. Evren'in TBMM'ni açış konuşması bunun ilanıdır. Evren kendisinden ve kendisi gibi düşünenlerden başka kimse konuşmasını istiyor. Bunun tek bir anlamı vardır. Evren demokrasiye izin vermiyeceğim diyor. "Demokrasiye dönüyoruz" diye dünyayı ve halkımızı kandırabileceğini sanan Evren'in kendi ağzından başarısızlığının ilanındır bu.

Bu sonucun doğmasına neden olan etmenler nelerdir?

Diktatörlüğün bölme, parçalama çabalarına, tehditlerine karşı demokratik muhalefet güçlerinin bugüne kadar birleşik hareket etmeyi başarabil-

Arkası 5. sayfada

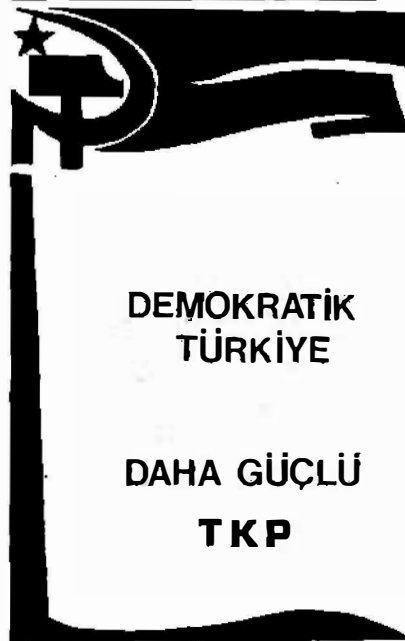
TKP niçin boy hedefi yapılmak isteniyor ?

Gazeteleri açılıyorsunuz, artık neredeyse her gün TKP hakkında uydurma bir haber: "TKP Pusuda", "TKP sendikalarla sızmaya hazırlanıyor"... Evren'e bakılıyorsunuz, cebinde TKP yayınlarıyla dolaşıyor. İfade bir, aklına esen yerde, bunları çıkarıp karşıtlarının tepesinde sallıyor. "Anayasa değişikliği, af, erken seçim, iş, ekmek, barış isterseniz, demokrasi yok dersiniz, TKP'nin peşine takılmış olursunuz" diye tehditler savuruyor.

Antikomünist kampanyanın şimdi böyle yoğunlaşması raslantı değildir. Şimdi diktatörlük ile demokratik muhalefet arasındaki çelişki daha da derinleşmiştir. Kutlu yoldaşın 10 Eylül konuşmasında belirtildiği gibi "demokrasiye geçiş manevrasının iflası gizlenemez olmuştur. Diktatörlük demokratik muhalefeti dağıtıp, etkisizleştirmede en etkili çarenin okun sivri ucunu TKP'ye yöneltmek olduğunu düşünüyor.

Diktatörlük bu yola başvuruyor. Çünkü TKP demokrasi hareketinde antifaşist istemleri baştan beri en tutarlı biçimde savunuyor, yaygınlaştırıyor.

Arkası 7. sayfada

Sendikalarda çalışma üzerine (II)

Komünistlerin sendikal alandaki çalışmaları herşeyden önce işyerlerinde odaklaşıyor. 12 Eylül'den bu yana işyerlerinde sendikal savaşım çok çeşitli biçimlerde yürüyor. Bu savaşımında yasal, yarı-legal ve yasadışı çok değişik yöntemler uygulanıyor. Savaşımın temel dayanağı sınıf bilinçli, sendikal deneyimi olan işçilerdir. Bilinçli işçiler daha geri düzeydeki işçileri harekete geçiriyor. Bilinçli işçilerin (özellikle DİSK içinde) edindikleri sendikal deneyim, sınıf sendikacılığı ilkelerini Türk-İş ve bağımsız sendikalar içinde kökleştirmek için önem taşıyor.

Savaşım geleneği yaygınlaşmalı, gelişmelidir

Sendikal haklar için, baskılara karşı günlük savaşımarda işçiler hiç de yavaş, sendika tüzüğüne yer almayan yeni savaşım yöntemlerini bulup, uyguluyorlar. Örneğin, işten atılmaları, sendikaya başvuru, resmi makamlara dilekçe, (olumlu karar aldırmanın deveye hendek atlatmak olduğu) mahkemelere başvurular, sendikanın girişimleri, vb. yöntemlerle karşı konulmaya çalışılıyor.

Bir işyerinde şöyle oldu: İşten atılan 20 işçi önce bu sayılan yollara başvurdu. Ama yetinmediler. Yeni bir mücadele yolu geliştirdiler. Kendi aralarında karar aldılar. Bunu diğer işçilere anlattılar. Destek buldular. Ve işyerine sürekli gittiler. Onları işyerinde diğer işçiler karşıladı. Patron iş kartını almıştı, ama onlar diğer işçilerin 100'den çoğunun imzaladığı bir tutanakla işe geldiklerini saptadılar. Bu hergün tekrarlandı. Sonunda görüşmeler başladı. Patron gözünündeki bu olayı önlemek istedi. Ama işçilerin birliği onu geriletti. İşçiler işbaşı yaptı.

Olayın devamı da öğreticidir. Bir süre sonra bu işçilerin 11'i yeniden işten çıkarıldı. Atılan işçiler aynı yöntemi yine denediler. Ama, bu kez kimse kimseye danışmadı, önceden öteki işçilere durum anlatılmadı, onların onayı alınmadı. Tutanağı imzalayanlar azaldı. Sonuçta işbaşı da olmadı.

Bazı işyerlerinde işçilerin atılan arkadaşlarına fiili olarak işbaşı yaptırılmaları, tezgah başına oturtmaları örnekleri yaşandı. Kimi başarılı oldu, kimi ikinci seferinde ya da daha başında başarısız oldu.

İşçilerin birlikte eylemini sağlayan yeni yöntemler bulunabiliyor. Bunlar geliştirilmelidir. Düzeyi yükseltilmelidir. Her adımda yeniden birlik için çaba gösterilmelidir.

Bilinen yöntemlerin uygulandığı koşullar değişti, değişiyor. İşçilerin düşünceleri de farklıdır. Yeni duruma eski eylemler tam uymuyor. Her yöntem, eylem yeniden düşünülmeli, yeni

koşullar için geliştirilmelidir.

İşten atılmaları karşı hemen tepki göstermek, iş durdurmak en sağlam yoldur. Ama, bu düzeyi sağlamak için bir hayli yol almak gerekiyor. Bazı işyerlerinin bu deneyi hiç yoktur; kazanmalıdır. Deneyimi olan işyerlerinde ise, alışkanlıkla, fazla düşünmeden uygulanırsa her durumda başarılı olmuyor. İşçilerin hazır olduğu düzeyde eylemler yapılmalıdır. Bu eylemlerin düzeyi giderek yükselmelidir.

12 Eylül'den sonra ilk başta, bir-iki işyerinde görülen yemek boykotları şimdi yaygın uygulanıyor. İlk yemek boykotu yapan işçiler daha sonra 1-2 günlük direnişlere, işyerinde gösterilere başvurdular. Bu tür eylemler hiç yapmamış işyerleri yemek boykotu yapabilir oldu. Savaşım deneyimi işçiler arasında yayılıyor. Daha yaygınlaştırılabilir. Yeni biçimler de yayılabilir. Sendikal savaşımda eylemlerin düzeyi, yeni yöntemlerle yükseltilebilir.

Bilinçli işçiler sınıf sendikacılığı ilkelerini yerleştirirken savaşım geleneklerini, yöntemlerini de yaygınlaştırmak, geliştirmek zorundadır. Aynı tür eylemlerin basit tekrarı yol değildir. Ortak davranış, ortak eylem fikri işçilerin acı, tatlı deneyleri ile sendikacı işçiler arasında kökleşmelidir. Daha çok hak için daha etkili eylem gereklidir. Sınıf bilinçli işçiler şu eskimeyen sloganları, yeni bilinçlere kazımalıdır: "Hak verilmez alınır", "Ne kadar savaşırsak, o kadar kazanacağız".

Daha ileri örgütlenme, daha aktif katılım

Ele aldığımız konular birçok işyerinde, ayrı ayrı gerçekleşen sendikal savaşım deneyimleridir. Ama, hepsi ülkemiz işçilerinin bugünkü savaşımı ve kazanımıdır. Şimdi, bunları nasıl yaygınlaştıralım, kalıcılaştıralım ve geliştirelim? Bu soruya genel ve tek bir cevap verebiliriz: İşçileri yeniden, yeniden örgütleyerek, yeniden daha etkili savaşımaları örgütleyerek.

İşçilerin kendi aralarında gelişen örgütlülüklerini, bu eğilimlerini güçlendirmeliyiz ve daha ileri örgüt biçimlerine dönüştürmeliyiz. Böylece sendikal savaşımın her biçimine -yasal sınır tanımadan- aktif katılımı artırabilir, kalıcı hale getirebiliriz. Bu nasıl olacaktır? Sendikal savaşımın bir-iki işyerindeki deneyimi ile yanıtlamaya çalışalım.

İşyerinin bağlı bulunduğu sendika 12 Eylül'de kapatıldı. Temsilcilik odası depo yapıldı. Temsilciler tutuklandı, işten atıldı, işyerine dönemedi. İşyerinde sendika örgütü dağılmıştı, ama işçi örgütlenmelerinin hepsi de bitmemişti. Bilinçli işçilerin iste kalabilen bir örgütlenmenin ayakta kalabilmesi için sınırlıydı. Onlar, işyerindeki yardım

● Fikret Yeğen/İstanbul

sandığından ve tüketim kooperatifinden yararlandılar. Başka işlev taşıyan bir örgüt olan kooperatif, sendikal savaşım amacı ile kurulan ilişkiler için kullanılmaya başlandı. Haberleşme, öneriler, ortak davranışları sağlayan tartışma bu örgüt aracılığıyla yerine getirildi. Patron bunu sezdii ve kooperatifi kapatmak, hiç olmazsa işyerinden atmak için girişimlere başladı. Karşısında kooperatiflerini savunan, "bize üç kuruluş ucuzluğu çok görüyorsun" diyen öfkeli işçilerin birliği ile karşılaştı. Geriledi.

Başka bir benzer işçi örgütü daha vardı. Bu da işyeri dışında yine aynı amaçlı ilişkiler için aracı oldu.

Bu legal örgütler patronun ve rejimin yasal saymadığı ilişkileri ve eylemleri örgütlemeye destek oldu. Daha sonra işyerinin sendikalaşma girişimi başladı. Bu araçlar yeni sendikada örgütlenme çabalarında çok yararlı oldular. Örgütlenme sonrasında patronun polis desteğindeki azgın saldırılarına karşı koyarken de işe yaradılar. Yasalar nedeni ile sendikanın açmazını açamadığı yerde işçiler konuşuyordu.

İşçilerin ortak davranışlarını sağlamak için bu araçlar yine kullanıldı. Başka işyeri yapıldı: İşten atılanlarla dayanışma, tutuklularla, ailelerle ile dayanışma, seçimde aday olan patronun partisine ve cunta partilerine karşı kampanya, her yıl 1 Mayıs eylemleri, işten atılmaları karşı yemek boykotu, iş yavaşlatma, direniş, vb. eylemler örgütlendi.

Kuşkusuz bunları kooperatif kendisi yapmadı. Bu aracı kullanan ve yeniden örgütlenen, komiteleşen, bölümlerde alt komiteleri, ilişkileri olan bilinçli işçiler yaptı, daha da yapacaktı.

Diğer işçiler, daha geri bilinç düzeyinde olanlar kooperatife, sandığa "bizim eski sendika odası gibi, ama tabelası yok" diyorlar. Gözleri orada, kulakları güvendikleri, kendi sorunlarını dile getiren ve çözüm yollarını, ortak davranışları öneren bilinçli işçilerde. Köklü savaşım gelenekleri olan bu işyerinde işçiler birçok başka işyerine örnek oldular. Onların savaşım bilinci diğer işyerlerine taşıyor.

Başka bir işyerinde bilinçli işçiler biraraya geldiler. 11 kişilik bir "sendika komitesi" kurdular. Bu adı birisi önerdi. "Uygundur, bizim eski 1 Mayıs, Grev Komitesi gibi" dediler. İlk başta işyerindeki tek tek sorunlarla uğraştılar. Bir dizi doğal hak sorunları alınamaz olmuştu: sabun, ayakkabı, havlu, deri ceket, yoğurt, servis vb. İşçilere anlattılar: "Bunlar eskiden de

Genel politik af zorunludur

● Doğan DİNC

Evren parlamentoyu açış konuşma-sında politik tutukluların özgürlüğünü savunanlara vargüçle saldırdı. Parla-mentoyu politik tutukluların da yarar-lanacağı bir af yasağı çıkarmaması için kabaca tehdit etti. Tersi durumda "her-gün politik af için yayın yapan radyo-ların oyununa gelinmiş" olacağını söy-leli.

Evren, diktatörlüğün bütün çabaları-na rağmen genel politik af hareketini etkisizleştirmeyi başaramadığı için böyle antikomünist tehditlere başvur-mak zorunda kalıyor.

"Pişmanlık yasağı" ile af sorunundan kurtulabileceğini sanan diktatörlük, 12 Eylül öncesinde terör yaratmada kul-landıkları ajan-provakatörleri ve birkaç döneği "özgürlük"lerine kavuşturmak-tan başka bir "başarı" kazanamadı. Bu girişim kendileri açısından tam bir yenilgi oldu. Şimdi politik af talebi daha da yükselmektedir, hatta parlamento içinde bile savunulmaktadır.

Herşeyden önce ve özellikle, açıkça ve yüksek sesle söylenmelidir: Genel politik af bir hakktır. Süngünün zorbalığı ile, süngünün baskısı ile, işkencenin, işkenceyle yaratılmış kanıtlara dayanı-larak yaratılmış bir haksızlığın düzel-tilmesidir. Yurttaşların ellerinden alın-mış özgür yaşama haklarının geri veril-mesidir.

Genel politik af, yalnız bugün zindan-da olanların ya da bir günden idama ka-dar çeşitli cezalara çarptırılmış olanla-rın, bu, gerçekte olmayan, hiçbir za-man sorumlusu olmadıkları "suçları-nın" siinmesiyle sınırlı değildir. Genel politik af istemi tüm yurttaşların her türlü hakkının geri verilmesi demektir. Bu fişlenmeme hakkıdır. Bu özgür eği-tim yapabilme, siyasal görüşlerini öz-gürce açıklayabilme, yayabilme hakkıdır. Bu yurttta yaşayabilme özgürce yurt içinde ve dışında dolaşabilme hakkıdır. Bu özgürce oy verebilme, oy verebile-ceği partiyi kurma, destekleme hakkıdır...

Zindana atılanlar suçlu değildirler. Bu yurttaşlarımızın suçları hiçbir za-man kanıtlanmamıştır. Çünkü onları yargılayanlar suçlayanlar ve mahkum edenler aynı kişilerdir. Çünkü onları yargılayan suçlayan ve mahkum eden-lerin iktidarının meşruiyeti yoktur. Bir diktatörlük yurtseverleri yargılayamaz. Yargılar ve mahkum ederse bu ulus-lararası hukukun, insan haklarının kök-ten ihlali olur.

İşte bu nedenle politik tutuklu ve hü-kümlüler içinde düşünce suçundan mahkum olanlar, terörden sorumlu olanlar diye bir ayırım yapılamaz. 12 Eylül'den önceki terörün baş suçlusu ve sorumlusu teröre dayanarak iktida-ra gelenlerdir. Hiç kimse şu somut gerçeğe gözlerini kapatamaz: Yüzler-ce yurttaşımızın ölümünden sorumlu

olan faşist partinin militanları, bugün ellerini kollarını sallaya sallaya mey-danda geziyorlar. Kurulmuş tüm sağ eğilimli partilerin içinde görev alıyor, ellerinde sopalarla kongre yönetiyor-lar. Bunların şimdi içerde olan kesim-lerini ise diktatörlük, önceden yaptığı hazırlıkla (onların büyük çoğunluğu TCK'nun devlete karşı işlenmiş suç-larla ilgili maddelerinden mahkum ol-madılar) şimdi serbest bırakmaya ha-zırlanıyor.

Diktatörlüğün sözcüleri, en başta diktatörün kendisi sürekli olarak 1974 yılında çıkartılan affı, daha sonra tir-manan terörün nedeni olarak gösteri-yor. Yurttaşları yeniden terör gelir diye korkutmaya çalışıyor. Oysa gerçek açık ve somuttur. 12 Eylül öncesi te-rörün temel bir nedeni ve aynı zaman-da 12 Eylül'de iktidara el koyanların

cesaret kaynağı, 12 Mart 1971'de mü-dahale eden generallerin, o dönemin işkencecilerinin, kontr-gerillacılarının yargılanmamış, cezalandırılmamış ol-malarıdır. Bugün genel politik af iste-mini, demokrasi savaşına sıkıca bağla-yın yurtseverler, demokratlar bu ger-çeği hiç ama hiç unutmamalıdır. Ge-nel politik bir af, suçluların yargılan-ması ile, terörün gerçek sahiplerinin ellerinin kollarının bağlanması ile ancak anlam kazanacaktır. 12 Eylül dönemi-nin işkencecileri kesinlikle af kapsamı-nın dışında tutulmalıdır, bunların sap-tanması için gereken çabayı genel po-litik bir af istemini yükselten yurttaş-lar hem üstlenmeli hem de bu gerçe-ğin gözlerden gizlenmesinin önüne geçmelidirler.

Genel politik af sorunu, 12 Eylül re-jiminin saldırısına uğramış yurttaşların özgürlüğü sorunudur. Genel politik bir aftan yana olan siyasal partiler, ilerici-ler, demokratlar, diktatörlüğe karşı olan yurttaşlar bu gerçeği gözardı ede-mezler, etmemelidirler.

Bilim adamlarıyla dayanışma demokratlığın gereğidir

● Ayşe ÇİMEN

"1402'likler" diye kamuoyuna yan-sıyan olay, özellikle 1982-83 yıllarında üniversitelerde ve çeşitli kamu kuruluş-larında demokrat aydınlara karşı kay-natılan cadı kazandır. Bu dönemde, sıkıyönetim komutanlıkları, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasını demokrat aydın-lara karşı kullandılar ve yüzlerce öğre-tim üyesini ve öğrenciyi üniversiteler-den, çeşitli görevlerdeki memurları ka-mu kuruluşlarından "sıkıyönetimlerinin selameti" bahanesiyle, hukuk, adalet dışı keyfi kararlarla görevlerinden uzaklaştırdılar. Bu sırada üniversite ve kamu kuruluşlarında diktatörlüğün iş-başına getirdiği YÖK gibi kurum ve yönetimlerce büyük bir ihbar fırtınası estirildi. En değersiz insanlar diktatör-lüğe yaranarak, en değerli aydınlara temizlenmesinde rol oynadılar. De-mokrat, ilerici aydınlara karşı girişilmiş olan bu Mc Carthy'ci saldırı, Türkiye çapında, öğretim üyelerinin yaklaşık üçte biri öğretim kurumlarından ya atıldı, ya da ayrılmak zorunda bırakıldı. Böylece ülkemizin bilim kurumları, ko-lay kolay kapatamayacakları ağır bir yara aldı. Bilimsel alanda sefilleşme, çürüme bu dönemin, YÖK'ün eseridir.

Ortada suç ve suçlu yokken, görev-den alınan öğretim üyelerine karşı hiç-bir yargı mekanizması harekete geçiril-memişken, tamamen sıkıyönetimin keyfi karar ve tebliğlerine dayalı bu uy-gulamanın, doğal olarak sıkıyöneti-min bittiği illerde kalkması gerekiyordu. Ancak böyle olmadı. Sıkıyönetimin kalktığı çeşitli illerde öğretim üyeleri-nin yeniden görevlerine dönmek için başvuruları reddedildi. Üniversiteler-den öğretim üyeleri atılırken YÖK başkan Doğan Avcı, "Bu kararların si-zim kanunun dışında, sıkıyönetimin ka-

nuna göre oluyor" diyordu. Şimdi ise başvuruların reddi üniversite rektörle-rince oluyor. Sıkıyönetimin yasağını YÖK sürdürüyor. Demek ki bu kurum-ları diktatörlük boşuna yaratmamış. Kendi zorbalık rejiminin bekçilerini, ku-rumlarını oluşturmuş. Şimdi bu kurum-ların her biri bir sıkıyönetim komu-tanlığı gibidir. Diktatörlük yarattığı ku-rumlarla hükmünü sürdürüyor. "Sıkıyö-netim yavaş yavaş kaldırılıyor, işte ya-vavaş yavaş demokrasiye geçiliyor" mas-karılığı da bir kez daha bu olayla su yüzüne çıkmıştır.

1402'likler olayına, faşist diktatör-lüğün, ülkemizin tüm kültür yaşamına, ileriye dönük bilimsel araştırmalara, bütün bir eğitim sistemine, kısacası halkımızın can damarlarına indirdiği darbe açısından da bakmak gerek. Çünkü demokrat aydınlara, öğretim üyelerine karşı girişilmiş olan bu sal-dırı tüm eğitim sisteminde gerileştir-meyle atbaşı gitmiştir. Ortaöğretimde Darwin'in evrim kuramının karşısına hurafeler çıkarılmış, özerkliğin yokedil-diği üniversitelerde YÖK'ün çizdiği eği-tim programlarıyla, gazetelerdeki ilan-larla toplanmış öğretim üyeleriyle çağ-daş bilimin gereklerinden uzak bir uy-gulamaya geçilmiştir. Sonuç ortadadır: Ortaöğretimde 1984'de yüzde 67'ye düşen başarı oranı 1985'de yüzde 56'ya inmiştir. Üniversitelerdeki derin hu-zursuzluk ortadadır. Eğitimdeki eşitsizlik paralı eğitimle daha da derinleş-miştir. Bugün eğitim alanında diktatör-lüğe ve uygulamalarına karşı verilen kavga, demokrat bir Türkiye'nin kavga-sı, aynı zamanda geleceğin, çağdaş-laşmanın kavgasıdır. Görevlerinden uzaklaştırmış bilim adamlarının gö-

Devlet sektörü demokrasinin nesnel dayanaklarından birisidir

● Salih TEMRE

"24 Ocak Kararları"nın ve faşist diktatörlüğün programının en başlarında, ekonomik anlamda devlet sektörünü **"zayıflatmak"**, onun ekonomik faaliyetlerini **"sınırlamak"** ve işlevlerini **"değiştirmek"** hedefleri yazılıdır. Nitekim, bilinçli politikalarla, 1980'den bu yana sürekli zayıflatılan ve ekonomideki etkinliği, büyük ölçüde geriletülen devlet sektörüne, şimdi cunta ve Özal ikilisi eliyle, çok daha büyük bir darbe indirimin son hazırlıkları yapılmaktadır.

Özal hükümetinin yaptığı açıklamaya göre, ulusal ekonominin ve devlet sektörünün temel taşları olan KİT'lerin, çokuluslu tekellere ve özel sermayeye satışına önümüzdeki aylarda başlanacaktır. Satış kararlaştırılan ve adları açıklanan 32 KİT'in, çokuluslu tekellere ve işbirlikçi tekelleri sermayeye devri ile, yalnızca devlet sektörünü ekonominin en ağırlıklı kesimlerinden tasfiye etmekle kalmayacak; aynı zamanda, ekonominin en kritik sektörleri, yabancı sermayenin ve işbirlikçi oligarşinin dolaysız kontrolüne geçecektir.

Kuşkusuz, ulusal hiçbir yanı olmayan Evren-Özal ikilisinin, devlet sektörünün boy hedefi seçimlerinde şaşırtıcı bir yan yoktur. Çünkü Türkiye'de devlet sektörü, birbiriyle yakından ilişkili olarak, nesnel bazda, **"ulusal"**lığın ve **"demokrasi"**nin en başta gelen ekonomik temellerinden birisidir.

Birincisi, devlet sektörünün, nesnel olarak, demokrasinin ekonomik dayanağını oluşturması ve bu anlamda, demokratik bir öz taşıması; herşeyden önce, onun, antiemperyalist ve ulusal bir niteliğe sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de devlet sektörünün antiemperyalist ve ulusal bir öz taşıması; ve bu nedenle de, nesnel olarak, demokrasinin ekonomik dayanağını oluşturması, yalnızca onu oluşturan ekonomik birimlerin çokuluslu tekellere bağımlı olmamalarından değil; aynı zamanda, bir bütün olarak bu sektörün, ekonomik bağımlılığı azaltıcı, emperyalist soygun ve sömürüyü sınırlayıcı ve çokuluslu tekellerin çıkarlarıyla çatışan özellikler taşımasından ileri gelmektedir.

İkincisi, hükümetlerin niteliğine bağlı olarak, daha çok tekellerin çıkarına hizmet etse bile, Türkiye'de devlet sektörü, antitekel bir nitelik taşımakta ve bu nedenle de, bu sektör, yine nesnel olarak, demokrasinin önde gelen ekonomik dayanaklarından birisini oluşturmaktadır. Dahası, ulusal ve demokratik bir hükümetin işbaşına gelmesi durumunda, devlet sektörü, demokrasie dayanak yapılabilecek en önemli ekonomik temel olacak; ve bu sektörün işlevleri değiştirilerek, bir yandan, tekellerin ve emperyalizmin eylemlerinin sınırlandırılmasının ve öte yandan da, yığınların çıkarına hizmet

götürmenin, kolaylıkla en önemli aracı haline getirilebilecektir.

Açıktır ki, devlet sektörü, ne denli güçlü olursa; ekonominin güçlenmesi, toplumun hızlı bir sanayileşme ve kalkınma sürecinin içine sokulabilmesi, ekonomik bağımsızlığın gerçekleştirilmesi; yığınların sosyal ve ekonomik yaşamlarının iyileştirilmesi ve benzeri görevlerin yerine getirilmesi, o denli kolaylaşacak ve böylece, demokrasi üzerine ayağını basabileceği, sağlam bir temel bulabilecektir.

Üçüncüsü, Türkiye'de işçi sınıfının **"nicel"** ve **"nitel"** olarak gelişmesinde; onun örgütlenmesinde ve bilinçlenmesinde, devlet sektörünün nesnel olarak başrolü oynadığını; ve bu nedenle de, bu sektörün, Türkiye'de demokrasinin gelişmesinin nesnel taşıyıcılarından birisi olduğunu söylemek, hiç de yanlış olmayacaktır.

Kaldı ki, yine demokratik ve ilerici bir erkin işbaşına gelmesi durumunda, Türkiye'de güçlü bir devlet sektörünün varlığı ve bu sektörde, çok sayıda işçinin çalışıyor olması, işçi sınıfının gelişmesini, politik ve sendikal örgütlenmesini ve onun, doğal bağlaşıklarıyla eylem birliğini gerçekleştirmesini hızlandıracak, en temel faktörlerden birisi olacaktır.

Türkiye'de devlet sektörü, çok sayıda başka nedenden ötürü de, nesnel olarak, demokratik bir öz taşımakta ve demokrasinin dayanaklarından birisini oluşturmaktadır; ve o, aynı zamanda, hem demokrasinin gelişmesi ve

hem de devrimin ve sosyalist kuruculuğun görevlerinin yerine getirilmesi açısından da potansiyel olarak bu özelliklere sahiptir.

Bütün bunların yanı sıra, Evren-Özal ikilisinin bu çok tehlikeli saldırısı ve devlet sektörünü tasfiyeyi hedef alan bu girişimleri durdurulamazsa, yalnızca demokrasinin çok önemli nesnel dayanaklarından birisi yıkılmakla kalmayacak; aynı zamanda, ulusal ekonominin bağımlılığı, emperyalist soygun ve sömürünün boyutları kat be kat artacak; ekonomi tam anlamıyla çokuluslu tekellerin ve işbirlikçi oligarşinin denetimine geçecek ve bu durum, Türkiye barış ve demokrasi güçlerinin işini, her anlamda zorlaştıracaktır.

Örneğin, KİT'lerin satışıyla birlikte, tanım sektörüne girdi üreten bütün kuruluşlar, enerji sektörü, demiryolları, havayolları ve deniz taşımacılığı, yapım sanayiine girdi üreten dev kuruluşlar, silah endüstrisi ve madencilik sektörü, çokuluslu tekellerin ve işbirlikçi oligarşinin eline geçecek ve böylece, ekonominin bütün sektörleri, göbeğinden emperyalizme bağlanacaktır.

Çok daha ilginç, PTT de satışa çıkartılan kamu kuruluşları arasında yer almakta ve böylece, Türkiye'nin haberleşme hizmetleri, toptan emperyalist çokuluslu tekellerin denetimine verilmek istenmektedir. Enerji sektörü, petrol rafinerileri, silah endüstrisi, ulaştırma ve haberleşme hizmetleri gibi kritik sektörlerin, emperyalizmin denetimi

Arkası 7. sayfada

TKP Milliyet'in yalanlarını tekzip etti

Milliyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne
Cağaloğlu-İSTANBUL

Gazetenizin 3 Eylül 1985 tarihli sayısında birinci sayfada yer alan "Hainler Kovalyonu Çözüldü" başlıklı haberde, Türkiye Komünist Partisi hakkında asılsız iddialara ve ağır hakaretlere yer vermiş bulunuyorsunuz. Gazeteniz bir süredir, Partimize yönelik yalan kampanyalarına katılmayı bir alışkanlık haline getirdi. Bu tutumunuzun basının doğru haber verme temel ilkesiyle uyumsuz bir tutum olduğunun da herhalde bilincinde olmalısınız. Türkiye Komünist Partisi'nin yasal çalışmasının yasaklanmış olmasından yararlanarak, kamuoyunda Partimiz hakkında yanlış ve sapıtılmış fikirler oluşturma çabaları hiçbir zaman sonuç vermemiştir. Bu türden yöntemlerle Partimizi karalamaya çalışanlar sonuçta kendi inanırlılıklarını yitiriyorlar.

Söz konusu haberinizde TKP ile PKK arasında ilişkiden söz ediyor ve kurucuları arasında Partimizin de bulunduğu SOL BİRLİK'in parçalandığı türünden uydurma iddialar öne sürüyorsunuz. Haberiniz tümüyle kasıtlıdır, tümüyle yalan üzerine kurulmuştur ve yalnızca ülkemize gerçekten ihanet eden diktatörlüğün çıkarlarına hizmet ediyor. Gerek Partimizle, gerek Sol Birlik'le ilgili en doğru haber kaynakları, doğru haber vermeyi kendine ilke edinmiş bir yayın organı için, doğrudan Partimizin ve Sol Birlik'in yayınları, açıklamaları olabilir. Siz, "Londra-Özel" kaynaklı haberinizde bu ilkeyi kabaca çiğniyor, diktatörlüğün sansürüne bu türden yalan haberlerle katkıda bulunuyorsunuz. Böylelikle halkımızın özgür haber alma hakkını çiğniyorsunuz.

Türkiye Komünist Partisi'nin politikası, eylemleri, ilişkileri halkımızdan gizli değildir. Dileyen herkes çok özel haber kaynakları aramadan partimizin yayın organlarından doğru bilgi edinebilir.

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi

Sekreterliği

KUTLU YOLDAŞIN TKP'NİN SESİ'NİN SORULARINA YANITLARI

miş olmalarıdır. Ayrıca, yasal muhalefet partilerinin yetkili organlarının Evren'in son keyfi ve zorla tutumunu protesto eden açıklamaları diktatörlüğe verilmiş yerinde bir yanıt olmuştur.

Diktatörlüğün demokrasiye dönüş manevrası iflas etmiştir ama, bu, diktatörlük bundan vazgeçecektir anlamına gelmiyor. Çeşitli olasılıklardan söz etmek mümkün. Ama şuna dikkat vermek gereklidir. Diktatörlük baskı ve terör rejimini artık demokrasi sözleri ile gizleyemeyecektir. Durumu daha da sertleştirerek bu manevrayı sonuçlandırmak isteyebilir. Evren'in konuşması bu yönde bir değişikliğin işareti olarak görülebilir. Başka deyişle, Evren, dikenli tellerle, köpeklerle ve silahlarla çevrili oyun sahasını göstererek "Bu alanda demokrasi-cilik oyununa razıysanız buyrun, değilseniz dışarı" diyecek. Evren'in tehditlerine demokratik muhalefet boyun eğerse sonuç bu olacaktır.

Daha kötüsü de olabilir. Demokratik muhalefet baskı ile susturulmak da istenebilir. Bu, rejimin çıplak biçimde sürmesi demektir. Diktatörlüğün bu yolu seçmesi kolay değildir ama ihtimal dışı da değildir.

Her iki durumda da açık ve kesin olan bir şey vardır. Şu amaçlanacaktır: TKP'ye, Marksist sola nefes aldırılmamak, onu halkın gözünde karalamak, etkisiz hale getirmek ve bütün olanaklarla solu ezmek. Diktatörlüğün sola karşı yeni saldırılara hazırlandığının güçlü belirtileri vardır.

Bir de madalyonun öbür yüzü var. Herşey rağmen yükselen demokratik muhalefet ve başta işçi sınıfı olmak üzere halkın artan hoşnutsuzluğu.

Son beş yıl herkese göstermiştir ki, diktatörlük rejimleri ile, zorbalık yöntemleri ile Türkiye'nin hiç bir sorunu çözülmez. Bugün bir avuç vurguncudan başka herkes huzursuz, kimse yarından emin değil. Bugün Türkiye'nin herşeyden önce demokrasiye ihtiyacı var.

Bu parlamentoyla, bu anayasayla demokrasi olmaz. Zindanlar politik tutuklularla doluyken, komünist partisine, öteki sol partilere, yurtsever örgütlere üye oldukları için insanlar tutuklanır, ağır hapis cezalarına mahkum edilirken demokrasi olmaz. Kürt halkı üzerinde amansız baskı sürerken demokrasi olmaz.

Bugün bu gerçeklerin bir kısmı anlaşıldı. Ama henüz tümü değil. Ancak Evren'in konuşmasına azıcık dikkat veren herkes şunu anlayabilir. Evren demokrasinin olmadığını ileri sürenlere, anayasa değişikliği isteyenlere, erken seçime gidilmesini savunanlara saldırıyor. Politik tutukluların affı için çalışanlara, işsizlik, pahalılık ve konut sorunlarının çözümü için direnenlere, Komünist Partisi özgür olmadan demokrasi olmaz diyenlere saldırıyor.

Diktatörlüğe karşı en başta hangi istemler etrafında birleşilmesi gerektiği de böylece açıklık kazanıyor.

SORU: Burjuva muhalefet partileri içinde bazı yeni gelişmeler var. SODEP, HP birleşmesi gündemde. DYP, MDP birleşmesinden söz ediliyor. MDP, parlamentoda HP ile işbirliğinden sözetti. Bu gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

YANIT: Demokrasi mücadelesinin temel sorunu birlik sorunudur. Yiğınlar içinde diktatörlüğe karşı birlik isteğinin güçlü olduğunu biliyoruz. Halkın sağ duygusunu dikkate almak gerekir. Hergün baskı, zorbalık altında yaşamlarını sürdüren onlardır. Onlar diktatörlüğün, birleşmeden yenilemeyeceğini görüyorlar. Ancak diktatörlüğün ince

tuzaklarını ve manevralarını yiğınlar kendiliklerinden göremezler. Bunu onlara göstermek bizim görevimiz.

Diktatörlüğün parlamentosu bunalım içindedir. Rejimin istikrarsızlığı derinleşiyor. Bu parlamento ne yapılırsa yapılsın sahte bir parlamentodur. Demokrasiyi kazanma mücadelesinin bir aracı olamaz. Ama diktatörlüğün parlamentosundan bile yararlanmak ebedte mümkündür. Ama bunun koşulları vardır.

Birincisi, parlamento dışında yiğınların gücüne dayanmaktan, onları seferber etmekten, politik mücadeleye çekmekten vazgeçilirse, bu yol burjuva muhalefeti rejimle adım adım uzlaşmaya çekecektir.

İkincisi, söz konusu birleşmelerle bu parlamentonun sahte bir parlamento olmanın çıkacağı sonucuna varmak, erken seçim isteminden vazgeçmek de aynı tehlikeye kapıyı aralayacaktır.

Bugünkü gerçek durumu yansıtmayan "sağ-sol güçler" gibi ayrımlara prim verilmemelidir. Halkın istediği birlik, demokrasi isteyenlerin diktatörlüğe karşı birliğidir.

Bunun için yasal muhalefet partilerinin sol güçlere, Sol Birlik'e karşı olumlu bir tutum içine girmeleri, diktatörlüğün antikomünizminin etkisinde kalmamaları önemlidir. Sola karşı her tutumun, diktatörlüğün güçlendireceği ve yasal muhalefeti bu rejimle uzlaşmaya çekeceği bilinmelidir.

Dünyamızda ve bölgemizde durum öyledir ki, Türkiye'miz daha uzun bir süre emperyalizmin ve faşistlerin aralıksız saldırı ve komplolarına hedef olacaktır. Bu koşullarda demokrasinin kazanılması ve yaşıtlması ancak ulusal çapta bir birlik ve beraberlikle olanaklı olabilir. Yasadışı tutulan sol da içinde, tüm demokrasi güçlerinin işbirliği zorunludur. Bilinmelidir ki, işçi sınıfımız, TKP ve tüm yasa dışı tutulan sol, baskı ve zorbalığa, faşizme, diktatörlüğe karşı en kararlı savaşçılardır.

SORU: Demokrasi güçleri bugün işçi hareketine çok daha fazla dikkat veriyorlar. Türk-İş'in tutumu ve içindeki gelişmeler üzerinde daha fazla konuşulur oldu. TKP bu gelişmelere nasıl bakıyor?

YANIT: Bugünlerde işçi hareketine, sendikal harekete artan bir dikkat verildiği doğrudur. 12 Eylül öncesinde de iktidarların baskıya ve antidemokratik uygulamalara başvurdukları her dönemde DİSK ve Türk-İş'in gücü ve tutumu önem kazanıyordu. Elbette faşist diktatörlüğe karşı demokrasi mücadelesinin gündemde olduğu bugün sendikal hareket düşen sorumluluklar çok daha artmıştır. Bugün tüm namuslu sendikacılar birbiriyle dünden daha fazla içiçe geçmiş olan iki mücadeleyi bir den vermek zorundalar. Birincisi, işçilerin ekonomik haklarının kararlı savunucusu olmak, ikincisi ülkenin demokratik bir politik rejime kavuşması için savaşmak.

Sendikalar, biliyoruz ki, grev silahını kullanamaz durumdadırlar. Ağır baskı altındalar. Ama bu baskılara karşı koyacak güçte sahiptirler. İşçi sınıfımız ne yok edilebildi, ne de tümünden sindirilebildi. Uzun yıllar boyunca kazandığı sınıf bilinci daha da keskinleşti. Sendikalar beklenen, bu büyük güce dayanmayı bilmeleridir. Çare, söz değil eylemdir.

DİSK kapatılmıştır. İşçilerin, demokrasi güçlerinin, dünya kamuoyunun nefretini kazanan yargılamaya sürmektedir. Bu durumda Türk-İş'in sorumluluğu kat kat artmıştır. Türk-İş yönetiminin rejimle, diktatörlükle uzlaşarak birleşmeye, politikasından vazgeçmesi, bu politika işçi sınıfının çıkarlarına

ters olduğu gibi, diğer demokrasi güçlerinin, halk yiğınlarının demokrasi için aktif eylemlere atılmasını da frenleyen bir rol oynamaktadır.

Türk-İş yönetiminin zaman zaman olumlu açıklamalar yapmakla birlikte, sözlerine uygun bir mücadele içine girmemesi sendikal harekette bunalım yaratıyor.

TKP çok önceden bu bunalımın sendikal harekette yeni bir bölünme yaratma tehlikesine dikkati çekti. Şimdi bu tehlikenin kavranmış ve aynı bir konfederasyon kuruluşunun doğuracağı zararların görülmüş olması bizi rahatlatıyor.

Türk-İş içinde yeni bir bölünmeye yol açmaksızın Türk-İş yönetiminin izlediği bu politikaya karşı bir muhalefetin yükselmesi doğal ve haklıdır.

Biz, şimdiye kadar olduğu gibi, bir bütün olarak Türk-İş'in ve Türk-İş içindeki ve dışındaki tek tek sendikaların işçi hakları ve demokrasi için her çıkışının, her eyleminin en öndeki aktif destekçisi olacağız.

SORU: Bugün demokratik bir rejim için ordunun politikaya karışmasının önlenmesinin zorunlu olduğu giderek daha geniş güçlerce savunuluyor. Size göre bu nasıl önenebilir?

YANIT: Elbette bunun için öncelikle halkın politikaya aktif katılmasına olanak tanıyacak bir demokrasinin egemen olması gerekir. Bunun için demokratik hak ve özgürlükleri eksiksiz tanıyan bir anayasal düzenin gerçekleşmesi zorunludur.

Ordunun müdahalesini önlemek için ikinci olarak 12 Eylül'cü generallerin hak ettikleri cezaya çarptırılmaları zorunludur. Kendi çıkarları için orduyu müdahaleye zorlayan bunlardır. Herkese şunu sormak isterim: Eğer 12 Mart darbesini yapanlardan hesap sorulsaydı, 12 Eylül'de ordu yönetimi yeni bir darbe yapmaya cesaret edebilir miydi?

Militarist generaller önce CIA'nın ve yerli faşist güçlerin yardımıyla bir darbe ortamı oluşturup, sonra da "vatanı kurtarmak zorundayız" yalanlarıyla subayları kandırarak erke el koydular.

Bugün artık onların bambaşka amaçlar peşinde oldukları iyiden iyiye ortaya çıkmıştır. Geçenlerde Türkiye'ye gelen eski ABD başkanı Carter, ABD'nin, Sovyetler Birliği'ne karşı askersel amaçları için, 12 Eylül darbesine ihtiyaç duyduğunu ve bundan Amerikan emperyalizminin büyük yarar sağladığını açıkça itiraf etti. IMF yetkilileri Türkiye'den alacaklarını, ancak askersel rejim sayesinde tahsil edebildiklerini birçok kez söylediler.

Darbeci generallerin bu beş yıl içinde kendi ceplerini de alabildiğine doldurdıkları bugün artık gizlenemez oldu. Şahin-kaya'ya kadar hepsi de çalıp çıptılar, rüşvet, haraç, komisyon aldılar. Gizli kasaları yerli ve yabancı holdinglerin hisse senetleri ile doludur.

Bunlar vatan ve barış düşmanı emperyalistlerle gizli gizli işbirliği yapmışlardır. Sayısız yurtseveri işkencelerle öldürmüş, sakat bırakmış, zindanlarda çürütmüşlerdir. Halkın ekmeğinden kesip kendi ceplerini ve bir avuç holdingin, bankanın kasasını doldurmuşlardır. Bütün bunların hesabının gerektiği gibi sorulması, açıktır ki, demokrasinin sürekli darbe tehdidi altında kalmasa son verecektir.

Bugünkü yasal düzenleme ordu yönetiminin orduyu kendi amaçlarına araç ederek politik yaşama müdahale etmesine olanak tanıyor. Ordunun bütünü gerici, faşist, Amerikancı değildir. O nedenle demokratik yasal düzenlemeler, yurtsever subayların

da bütün yurttaşlar gibi demokratikleşme sürecine katılmalarına olanak tanımalıdır. O zaman kimse orduyu kendi halk düşmanı amaçlarına araç yapamaz.

Tarihimizde ordu ne zaman emperyalistlerle ve sermaye çevreleriyle içli dışlı duruma gelmişse, yozlaşmıştır, halka ve ilerlemeye karşı rol oynamıştır. Bugün bu tür kirli ilişkiler hiçbir zaman olmadığı kadar yoğunur.

Bugün her emekli general bir holdingin yönetim kuruluna oturtuluyor, tepedeki üç beş general kendi başlarına emperyalist silah şirketleriyle 100 milyarlarca liralık sipariş işlerini bağlıyorlar. Böyle bir düzende insan melek olsa sonunda gene hırsız olur. Emperyalistlere ve holdinglere uşaklıktan kurtulamaz. Açık ki, bu durumlara son verilmeden ordu yurtsever ve demokratik bir karakter kazanamaz.

SORU: Kutlu yoldaş, Evren-Özal yönetimi bir süredir de Doğu'daki olayları öne sürerek, "vatanın bölünmesi tehlikesi var", yalanlarıyla halkı ve silahlı kuvvetleri şaşırtmaya çalışıyor. Bununla Kürt halkı üzerindeki baskıları ve demokrasi güçlerine yönelttiği tehditleri haklı göstermek istiyor. TKP bu konuya nasıl yaklaşıyor?

YANIT: Rejimin buradaki amaçları çok daha büyük çaplıdır. Ülkemizin geleceği açısından çok büyük önem taşıyan gelişmeler söz konusudur. Ve bunlar bilinçli bir şekilde tam bir sis perdesi altında bırakılmaktadır.

Evren parlamentoda yaptığı son konuşmada, "Doğu'daki bölücü çeteler yabancı devletler tarafından desteklendikleri sürece bu olaylar bitmeyecektir" dedi. Rejimin amaç ve planlarını açığa vuran bu sözlerle bütün kamuoyunun dikkatini çekmek istiyor. Çünkü bu sözler Doğu ve Güneydoğu'daki gelişmelerin, rejimin buradaki tutumunun, hiç de yalnızca bir grubun silahlı eylemleri ile ilgili bir tutum olmadığını, çok açık ortaya koyuyor. Generaller mevcut durumu süregelenleştirmek, kalıcılaştırmak istiyorlar. Evren aslında bunu açıklıyor.

Mevcut durum nedir? Türkiye Kürdistan'ı bir yıldan fazla bir süredir 'askeri kuşatma' altındadır. Durumu yerinde görüp incelemek isteyen hiç kimse, rejime bağlı gazetelerin muhabirleri bile bölgeye sokulmamaktadır. Burada olan biten nedir? Yalnız mevzi silahlı çatışmalar mı? Hayır, askeri birlikler silahlı eylemcilere destek verilmesini önlemek gerekçesiyle köy-köy, kasaba-kasaba terör estirmektedir. Kürt ılerici çevreleri ağır baskı altında tutulmaktadır.

Yalnız bu kadar mı? ABD yönetimi ile bağlanan gizli anlaşmalar sonucunda bir süredir inşaatı devam eden yeni askeri üsslerin hepsi bu bölgededir. Sovyetler Birliği'ne ya da herhangi bir Ortadoğu ülkesine karşı NATO planları gereğince girişilecek herhangi bir askeri saldırıda köprü başı olacak bölge bu bölgedir. Washington Amerika'nın Sesi radyosu için bu bölgeye anten dikmek istiyor.

Bütün yurttaşlarımızı Ağrı Dağı çevresindeki gelişmeleri dikkatle izlemeye çağırıyoruz. Burada birkaç yıldır ilginç olaylar oluyor. Amerikalı ve İngiliz uzmanlar, uzay araştırmalarında görev almış kişiler durmadan Ağrı Dağı'na çıkıp iniyorlar. Ağrı Dağı'nın tepesinde bunlar ne yapıyor? Nuhun Gemisini arıyorlarmış. Bu halkı kandırmak için uydurulan bir masaldır.

Ne yapıyorlar, biz söyleyelim: Reagan'ın uzay savaşçı planları için Ağrı Dağı'nın üzerine Sovyetlere karşı lazer silahları yerleştirilip yerleştirilemeyeceğini araştırıyorlar.

Bütün dünyada böyle bir saldırı için Ağrı Dağı'ndan daha uygun bir yer bulamazlar.

İlginçtir. Amerika'nın Sesi radyosu gençlerde başbakan Özala, "Ağrı Dağı'na çıkacak Amerikalılara izin verecek misiniz?" diye bir soru yöneltti. Eğer bu iş yalnızca üç-beş arkeologu ya da macera düşkününe ilgilendiren bir şey olsaydı, hiç böyle bir soru gündeme gelir miydi?

İşte askeri birliklerin kuşatması altında olup bitenler. Amaç, vatanın bölünmesini mi önlemek, yoksa Pentagon'un savaş hazırlıklarına mı yardım etmek, bu yarın çok daha da somut ortaya çıkacak.

Evren'in, "yabancı devletlerin desteği sürdürdüğü sürece olaylar da bitmez" demesi, diktatörlüğün bu durumu her zaman komşu devletlere karşı bir saldırı, savaş gerekçesi olarak tutmak istediğini de açığa vuruyor. Washington'un ılerici Arap rejimlerinden olan artan hoşnutsuzluğu düşündüğünde, her an, çok tehlikeli durumların yaratılmasının olanaklı olduğu görülür.

TKP, Türkiye Kürdistan'ındaki operasyonlar, baskı ve zulüm sona erdirilmeli, Kürt halkının ulusal, demokratik hakları tanınmalıdır derken, bütün bunları dikkate alıyor. TKP, bütün demokrasi güçlerini soruna çok daha geniş boyutlu bakmaya, soğukkanlı yaklaşmaya davet ediyor.

SORU: Amerika'nın Sesi radyosunun başbakan Özala yaptığı biraz önce de-ğindirdiniz röportajda, Özal önemli açıklamalarda bulundu. Uzun yıllardan beri ilk kez, bir Türkiye Cumhuriyeti başbakanı olarak "Tehlike kuzeyden geliyor, Varşova Pakti Türkiye'yi tehdit ediyor" dedi. Açık antisovyetik bir tutum aldı. Türkiye'nin Washington'un uzayın silahlandırılması projesini desteklediğini açıkladı. TKP, bu açıklamaları nasıl değerlendiriyor?

YANIT: Bu açıklamalar Evren-Özal yönetiminin ABD'nin Türkiye'den istediklerini aynen benimsediğini gösteriyor. Bunlar birkaç yüz milyon dolar karşılığında her isteneni yapmaktadırlar. Aldıkları sadaka fazla bir şey değildir, ama ülkemizi içine sürükledikleri tehlike çok ciddidir, çok büyüktür. ABD yönetimi, ülkemizi baştan başa bir saldırı üssüne çeviriyor. Çevik kuvvetler ve casusluk uçaklarından sonra, şimdi de uzay savaşı için topraklarımızı kullanmak istiyor. Federal Alman başbakanı Kohl gençlerde emperyalistlerin ülkemizi bir ıleri karakol olarak gördüklerini açık açık, hiç çekinmeden dile getirdi. Herkes bilir ki, savaşlarda ilk önce ıleri karakollar düşer.

Başbakan Özal Amerikan emperyalizmine öylesine bağlanmış ki, tam da onların istedikleri gibi konuşuyor. Daha şimdiden "Reagan ile Gorbacov arasında yapılacak görüşmeden bir şey çıkmaz, onun için uzayın silahlandırılması çalışmaları sürdürülmelidir" diyor. Daha bir tek gecekondu semtine kanalizasyon döşemeyi bile başaramamış olan Özal efendi, kalkmış, "uzayın silahlandırılmasına biz de katılalım" diyor.

Türkiye böyle bir dış politikayla ayakta duramaz. Hiçbir uluslararası sorunu çözemez. Türkiye Washington'un Sovyet tehdidi yalanlarını onaylayarak ulusal güvenliğini sağlayamaz.

Sovyetler Birliği bütün dünya halklarının güvenliğinin sağlanması, nükleer bir savaş tehlikesinin etkisizleştirilmesi için büyük çabalar harcıyor. Sağduyu sahibi hiçkimse buna gözünü kapayamaz. Sovyetler Birliği orta menzilli nükleer roketlerin yerleştirilmesini durdurduktan sonra, şimdi nükleer denemelerine de tek yanlı olarak devam ediyor. ABD yönetimi bu moratoryumlara katılmı-

yor. Hem Pershing ve Cruise roketlerini Batı Avrupa'ya yerleştirmeye, hem de nükleer denemelere devam ediyor. Barış ve silahsızlanmadan yana olsa durdurması mı? Sovyetler Birliği, "uzayın silahlandırılmasını biz başlatmayacağız" diyor. Amerikan yönetimi ısrarla bu yolda adımlar atıyor. Niçin? Amerikan silah tekellerinden başka bunun kime bir yararı var? Hele Türkiye'nin bu işten ne yararı var? Türkiye gibi nükleer savaşın ilk dakikasında kül olacak bir ülkenin tutumu böyle mi olmalıdır? Yoksa Türkiye olanakları ölçüsünde silahsızlanma ve barıştan yana aktif bir tutum mu almalıdır?

Özal "kuzeyden tehdit geliyor" diyor. Ama bizzat kendi hükümeti kuzey komşumuzla yeni olumlu anlaşmalar imzalamıştır. Buna göre 1987'den itibaren kuzeyden, sanayide ve büyük şehirlerin ısıtılmasında çok yarar sağlayacak, büyük döviz tasarrufunu olanaklı kılabacak doğal gaz gelmeye başlayacak. Türk-Sovyet ticaret hacmi artacak. Korumacılık önlemleri sonucu Batı'ya satamadığımız birçok malı bu ülkeye satabileceğiz. Bütün bunlar ortadayken Özal'ın "tehlike kuzeyden geliyor" demesinden büyük bir hafiflik ve sorumsuzluk olabilir mi?

Bizce bu sorular kamuoyunda daha geniş tartışılmalıdır. Bütün demokrasi güçleri dış politika konularında aktif tutum almalıdır. Herşeyden önce, ABD ile SİA anlaşmasının uzatılmasına mutlaka karşı çıkılmalıdır. "Sovyet tehdidi" yalanları,kafaları karıştırmaya devam ettiği sürece, Türkiye Amerika'nın elinde oyuncak olmaktan kurtulamayacaktır.

Amerika tarafından Hiroşima'ya atom bombası atılmasının 40. yıldönümü nedeniyle ülkemizde çeşitli politik güçlerin sözcülerinin verdikleri demeçler, gerçekleştirilen eylemler, birçok derginin yayınları, savaş mı-barış mı sorusunda kamuoyumuzun uyanıklığının artmakta olduğunu gösterdi. Bu sevindiricidir. Şimdi eskisinden daha geniş bir barış hareketinin yükselmesini olanaklı olduğu görülüyor. En güç koşullarda barış ülkelerini yitip savunanların çabaları boşa gitmemiştir. TKP barıştan yana her girişimi vargüçüyle desteklemeye sürdürecektir.

SORU: Kutlu yoldaş, gerici faşist güçler son dönemde TKP'nin Sesi radyosunun yayınlarını iyice dillerine doladılar. Yayınlarımızı yabancı bir radyonun yayını gibi göstermeye özel bir önem veriyorlar. Demokrasi için mücadele eden herkesi TKP'nin Sesi radyosunun peşine takılmakla suçlayıp korkutmaya çalışıyorlar. Siz bu çabaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

YANIT: Faşist diktatörlük legal basın üzerinde yoğun bir sansür uyguluyor, TRT'de kendi sözcülerinden başka kimseyi konuşuturmuyor. Evren, "Türkiye suskun olmalıdır" diye açık söylüyor. O nedenle TKP'nin Sesi'nin duyulması, dinlenmesi hiç işlerine gelmiyor. TKP'nin Sesi halkımıza gerçekleri açıklıyor. Halk birçok olayı TKP'nin Sesi'nden öğreniyor. Dinleyici sayısı sürekli artıyor. Yalnız üyelerimiz değil, bizimle aynı görüşte olmayan bir çok yurttaş da TKP'nin Sesi'nin halkın kürsüsü olarak görüyor, ona önemli haberler iletiyor. Partimizin radyosu öteki demokrasi güçlerinin de görüşlerine yer veriyor, açıklamalarını halkımıza duyuruyor. TKP'nin Sesi radyosu özgürlük radyosudur. Onun için faşist kafa Evren durup durup TKP'nin Sesi'ne çatıyor. Susturamadığı için karamaya yelteniyor.

TKP'yi yasaklı tutuyorlar. Komünistlerin gazete ve dergilerini serbestçe dağıtmalarını, görüşlerini yaymalarını engelliyorlar.

TRT hiçbir zaman bizim görüşlerimize yer vermiyor. İşte biz de görüşlerimizi halkımıza açıklamak için bu olanağı kullanıyoruz. Ve bu olanağı kullanarak, siyasi gerçekleri hakkımıza açıklayarak, savaşa savaşa özgürlüklerimizi elde edeceğiz. Bunu hiçbir güç önleyemeyecektir.

Düşmanlarımızın TKP'nin Sesi'nin yayınlarına sürekli çatması, yayınların oku tam hedeften vurduğunu gösteriyor. O nedenle bugün partimizin 65. kuruluş yıldönümünde MK'miz adına bütün radyo çalışanlarını ve yayınların etkili olmasında büyük rol oynayan gönüllü muhabirlerimizi özverili çalışmalarından dolayı kutlamak isterim. **SORU: Çok teşekkür ederiz Kutlu yoldaş, radyo çalışanları olarak barış ve demokrasi savaşının şimdi daha da artan görevlerini yerine getirmeye üzerimize düşeni gereğince yapabilmek için bundan böyle de her çabayı göstereceğimize emin olabilirsiniz. Son olarak, yurt içinde ve yurt dışında görevleri başında olan yoldaşlarımızı, partimizle omuz omuza savaşım veren dostlarımıza bu yıldönümünde hangi mesajı ileteceksiniz?**

YANIT: Ülkemiz bugün çok kritik bir durumdur. Maddi ve manevi bütün değerlerimiz eriyor, çürüyor, yitip gidiyor. Faşist diktatörlük bu gidişe karşı koymak isteyen bütün güçlerin karşısına zorbalıkla dikiliyor. Amerikan emperyalizmi ülkemizi iyiden iyiye avucunun içine almıştır. Türkiye'yi bugün onun maaşlı, komisyonlu memurları, ajanları yönetiyor. Durum kritiktir, varlık yokluk sorunudur. Ve ham hayallere hiç mi hiç yer yoktur.

Bu gidişin önünü almak isteyen herkes sorumlu davranmalıdır. Türkiye'nin bugün en çok ihtiyacı olan bu gidişe karşı çıkan herkesin gereken sorumlulukla davranmasıdır.

Biz komünistler ülkemizin içine itildiği bu durumun acısını yüreklerimizde derinden hissediyoruz ve büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket ediyoruz. En zor koşullarda, polis takibi altında, çoğumuz yarı aç, yarı tok hiçbir mükafaat beklemeden işçi sınıfıyla, emekçi halkımızla, gençliği örgütlemeye, aydınlatmaya, birleştirmeye, sözünü söylemesine yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Parti örgütlerimiz, yoldaşlarımız, hatta bağı kopuk yoldaşlarımız bu güç koşullara karşın, beş yıldır başarılı bir sınav veriyorlar.

Şimdi karmaşılaşan iç ve dış koşullar daha da büyük bir sorumlulukla davranmamızı gerektiriyor. Yoldaşlar! Bütün rezervlerimizi, bütün gücümüzü ortaya koymalıyız. TKP güçlenmeden Türkiye'nin hiçbir sorunu çözülemez. 65. yıl kampanyamız boyunca bu yolda daha çok çaba, daha çok özveri! Hepinizi en ateşli duygularla selamlarım.

Bilim adamlarıyla dayanışma demokratlığın...

Başı sayfa 3'de

Bunu böyle gören demokrat öğretim üyeleri ve aydınlar, başvurulannın reddedilmesi karşısında savaşımını sürdürceklerini açıkladılar. Ankara Üniversitesi SBF eski Dekanı Prof. Dr. Cevat Geray, "Biz lütfet istemiyoruz, hakkımızı anyoruz... Hiç kimse'nin kamu hak ve hürriyetleri böyle idari bir kararla kısılanamaz" diyerek bütün yargı yollarını deneyeceklerini bildirdi.

Üniversite içindeki ve dışındaki yurtsever öğretim üyelerinin, demokrat aydınların savaşımıyla şimdi en güçlü biçimde dayanışma kurmak ge-

TKP niçin boy hedefi yapılmak isteniyor ?

Başı sayfa 1'de

Çünkü TKP'nin gösterdiği çıkış yolu, gelişen süreçler içinde giderek daha geniş güçlerin gözünde ete kemiğe bürünüyor.

Çünkü, TKP, halkın ve demokrasinin bütün güçlerini birleştirici, yapıcı bir savaşım çizgisini geliştirerek yaşama geçiriyor.

Çünkü, TKP, bütün baskılara karşın, güçleniyor. Yığınlar içindeki örgütlülüğü, kamuoyundaki etkisi artıyor.

Egemen güçler deneyleriyle biliyorlar ki, TKP ne kadar baskı altında tutulur, kamuoyunda ne kadar yalıtılınca, Türkiye'de demokrasi o kadar güdük olacaktır.

Komünist Partisi serbest olmadan demokrasi olur mu? Şimdi bu soruyu tartışanların çevresi de genişliyor. Evren parlamentoyu açış konuşmasında bu tartışmayı da sona erdirmek istedi. "Demokrasi için komünist partisi şart değil" dedi. Evren aynı konuşmasında "Biz konuşan değil, suskun bir Türkiye istiyoruz" diye konuştu. "Türkiye'nin konuşabilmesi" ile TKP'nin özgürlüğü arasında ne esnel bağı diktatör iyi saptamıştır.

Gerçekten de bugün Cumhuriyet tarihi, özellikle son beş yıl çok açık göstermiştir ki, eğer komünistler özgürce konuşamazlarsa, Türkiye'de kimse dünya ve bölge barışını, ulusal bağımsızlığı, emekçilerin hak ve özgürlüklerini eksiksiz ve özgürce, korkusuzca savunamaz. Özgürce bilim ve kültürün gelişmesine katkıda bulunamaz. Komünist olmayanlar da özgürce konuşamazlar. Antikomünist iftiralara hedef olmaktan kurtulamazlar.

Sendikalarda çalışma... Başı sayfa 2'de

dertli işlerdi ama uğraşacak sendika örgütü vardı. Temsilciler patronla tartışıyor ve sorunu çözüyor. Şimdi, sendika kapalı, temsilcilik odası yıkıldı. Hep birlikte yapmaktan başka yol yok" dediler. Kimi hakları aldılar, kimini eksik aldılar, kimini alamadılar. Niçin aldıklarını ya da alamadıklarını her seferinde işçilere anlattılar.

Sonra sendikalaşma gündeme geldi. Bu komite çevre ilişkileri ile daha genişledi. Sendikaya üye olma hızla ve sessizce gerçekleşti. Tam bir görüş birliği sağlanmıştı. Çevre işyerlerindeki sendikalaşma hareketlerine de örnek ve önder oldular.

Sendika işyerine girince ilk işleri yemekhanede seçim yapmak oldu. Fazla aday çıkmadı. İlk komiteden biri ve onları bir arkadaş seçildi. Sendikaya "bu arkadaşlar bu işi yapar" dediler, temsilciler atandı.

Seçimi yaptıran ve kalkan elleri sayan işçi işten atıldı. O akşam komite toplandı. "Arkadaş işe dönmelidir, yoksa bu iş sonunu alamayız" dediler. Sendika "yazı yazanz, mahkemeye veriniz" demişti, yapacakları fazla bir şey yok gibi görünüyordu. Birisi önerdi, "Komitenin adı değişsin; şim-

rak! Üniversite öğrencileri, yüksek öğrenim gençliği, öğretim üyelerine sahip çıkarak bu savaşımın en güçlü desteği olmalıdır. Geçen öğretim yılında izmir 9 Eylül Üniversitesi öğrencilerinin 500 öğretim üyesine yolladığı mektup bunun örneğidir. Onlar, üniversitelerden öğretim üyelerinin uzaklaştırılmasına karşı çıkıyor ve "bu baskı ve zorbalıklar hepimize, üniversitelerdeki herkese yonelik" diyorlar! Öğretim görevlileriyle öğrencilerin dayanışmasını savunuyorlardı. Şimdi bu dayanışmayı en üst düzeye yükseltmenin zamanıdır. Aydınlar davasında, mahkeme kürsülerinde bugünkü zorbalık rejimine karşı demokrasi savaşımı veren aydınlar, diktatörlüğün kurumlarını korkmadan, yılmadan zorlayan öğretim üyeleri, değerli hocalar dayanışmamızı sağlarlar!

Komünist Partisi'nin özgürlüğü tartışması yalnızca TKP'nin değil, bütün sol güçlerin, barış ve toplumsal ilerlemenin, sosyal adaletin, bilimin ve kültürün bütün tutarlı savunucularının, bütün ilerilerin özgürlüğü tartışmasıdır.

Diktatörlüğün antikomünist kampanyalarına karşı durmadan tutarlı bir demokrasi savaşımı verilemez, demokrasi güçlerini bölüp parçalama girişimleri boşa çıkarılamaz.

TKP Türkiye'nin kopmaz bir parçasıdır. Bu parti ulusal kurtuluş savaşında atılan kanlarla bu topraklarda kök saldı. Bu parti bugün fabrikalarda, emekçi semtlerinde, okullarda, köylerde, yığınlarla birlikte, yiğitçe savaşan örgütleriyle bu topraklarda boy veriyor. Bu parti işçi sınıfının bağımsız politikasıyla bütün ulusun önünde emperyalizme ve faşizme karşı savaşıyor. Hiçbir güç, hiçbir çaba TKP'yi Türkiye'den, halkımızdan ayıramayacaktır.

Türkiye'nin özgürlüğü ile TKP'nin varlığı ve savaşımı arasındaki kopmaz bağ, bütün demokrasi güçlerince ne kadar açık ve erken görülürse, bunun gerektirdiği tutum ne kadar etkin alınır, Türkiye'miz Evren diktatörlüğünün keyfililiğine ya da güdük bir demokrasiye mahkum olmaktan o kadar cabuk kurtulabilecektir.

Komünistler, yoğunlaşan antikomünist saldırılara, görüşlerini, önerilerini daha geniş yığınlarla ulaştırarak, yığınlar içindeki örgütlenmelerini güçlendirecek, barış ve demokrasi savaşında daha birleştirici olarak baskı ve saldırıya uğrayan herkesle dayanışmalarını artırarak yanıt vereceklerdir.

di sendikamız var, sendikanın yapmadığı işler de var. Komitenin adı 'işten atılmalar karşı direniş komitesi' olsun" dedi. Kabul ettiler. İşçilere er-tesi gün konuyu ve amaçlarını anlattılar. İşçiler birleşti, işi arkadaş işe döndü.

Daha sonra başka olaylar, yeni işten atılmalar oldu. Bunları önleyemediler, geri çeviremediler. Komite görüşü, adı da değişti, "işten atılanlarla dayanışma komitesi" oldu. Komite yerel seçimler sırasında işçilerin tutumunu tartıştı "seçim komitesi" oldu. İşçilere seçimlerde nasıl davranmak gerektiğini anlattılar. Tutuklu işçilere dayanışmayı, ailelerine yardımı örgütlediler. Komite her yıl 1 Mayıs öncesinde bu yıl ne yapacağız diye kararlaştırıyor.

Bu komitenin toplantısına bir-iki kere katılan başka bir işyerinden deneyli bir işçi 1 Mayıs 1985 bildirisi hazırlanırken bölge parti örgütüne şunu önerdi: "İşçilere işten atılmalar karşı direniş; işten atılanlarla dayanışma komiteleri önerelim". Bu öneri kabul edildi.

Devlet sektörü demokrasinin nesnel...

Başı sayfa 4'de

altında olması, geçmişte askeri işgal altında bulunan sömürge ülkelerde gözlenen bir olgudur ve bu durum, yeni sömürgeleşimin değil; klasik sömürgeciliğin, yöntem ve araçlarından birisini oluşturuyordu. Ne kadar acıdır ki, bundan tam 65 yıl önce silah mücadelesi ile ulusal bağımsızlığı kazanan Türkiye halkı, şimdi ulusal bağımsızlığın simgesi olan her şeyin, ulusallığın ve demokrasinin dayanaklarını oluşturan son kalıntıları da, Evren-Özal çetesi eliyle, bir bir emperyalizmin buyruğuna sunulması tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Gerçekten, tehlike çok büyüktür; Evren-Özal çetesinin bu girişimini durdurmak, bugün Türkiye demokrasi ve barış güçlerinin önünde duran en önemli ve en ivedi görevlerden birisi olsa gerektir.

Muhabirlerimiz bildiriyor

Hiroşimalar olmasın

Utkucan Barışgüzel/İst.

16 Ağustos'ta M.Ertuğrul Açık hava Tiyatrosunda SO-DEP'in düzenlediği "Barış, Sevgi, Kardeşlik için Hiroşimalar olmasın" belgisi altındaki toplantıya yaklaşık dört bin kişi katıldı. Beş kişinin biraraya gelmesinden korkan diktatör-lük, çoğunluğu işçilerin ve öğrencilerin oluşturduğu dinleyicilerin arasına üçerli-beşerli, resmi-sivil polislerini yerleştirmeyi ihmal etmemişti. Tüm silahlı, birçoğu telsizli polislerin varlığı, dinleyicileri daha da birbirine kenetledi.

Konuklar arasında yer alan Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem'in adı anons edilince herkes "Barış, Dostluk, Dayanışma" belgisini haykırarak ayağa kalktı. Mahmut Dikerdem'i dakikalara ayakta alkışlayanlar, diktatörlüğün tüm

baskılarına karşı barış savaşının sürdüğünü ifade ediyorlar, ülkemizin kendileriyle onur duyduğu barış güçlerini selamlıyorlar ve rejimin askersel mahkemelerini ve açtığı davaları yargılıyorlardı.

DISK davasından yargılanan Genel Sekreter Fehmi Işıklar sahnedeki kürsüye varana kadar ortalık "DISK'e özgürlük" diye inledi. Işıklar, kısa konuşmasında "demokrasi için, insan hakları için, özgürlük için savaşım veren tüm arkadaşlara başarılar diliyorum" dedi.

Yazar Oktay Akbal ve İstanbul eski belediye başkanı Ahmet İsvan birer konuşma yaptılar.

Konuşmalarında, silahlanma harcamalarının ve nükleer silah üretiminin verdiği boyutları, bu boyutların insanlık ve uygarlık açısından taşıdığı tehlikeleri sergilediler.

SODEP İstanbul il başkanı Sadullah Usumi, "Türkiye'de mutlu kimse yoktur. Sadece küçük bir azınlık mutludur. Paralı öğrenime zorlanan gençlik, tüm sendikal hakları ellerinden alının işçiler nasıl mutlu olabilir?" dedi. Usumi "yalnızca adı suçlulara çıkartılacak bir aften kim mutlu olabilir?" diye sorunca, toplantıya katılanların verdiği yanıt: "Zindanlar boşalsın! Genel Af!" oldu. Ayakta ve en gür sesle haykırılan bu belgi,

diktatörlüğün suratına patlayan bir yumruk olmakla kalmadı, daha önemlisi hiçbir sahte-karlılığı, oyalama taktiklerinin ve sadırının halkın demokrasi isteminin güçlü bir ifadesi olan af istemini söndüremeyeceğini, tersine daha da güçlendireceğini ortaya koydu.

Gece savaşın ve silahlanmanın gerçek sorumlularının, ABD emperyalizminin ve insanlığa getirdiği yıkımın Hiroşima'dan kesitlerle anlatıldığı "Hiroşimalar olmasın" adlı ve içinde Nazım Hikmet'in şiirlerinden bestelenmiş şarkıların da bulunduğu müzikli bir gösteriyle son buldu.

Gece, barış hareketinin yok edilemeyeceğinin bir kanıtı oldu. Şimdi ülkemizde eskisine oranla çok daha geniş güçler "Hiroşimalar olmasın!" diyor.

Diyarbakır-haberleri

● Diyarbakır ve ilçelerinde yeni polis yasasının yürürlüğe girmesinden sonra yapılan operasyonlar sürüyor. Operasyonlar sırasında çok sayıda kişi alınıp götürüldü, dayakattan geçirildi. Bu arada Diyarbakır'ın önemli caddelerinde polisler sürekli devriye geziyor. Bu halk arasında tedirginliğe yol açıyor. Sürüp giden bu operasyonları, polisin önümüzdeki günlerde tutuklamalara girişeceği biçiminde yorumlayanlar var.

Sıkıyönetim güçlerince aranmakta olan yurttaşların yakınlarına polis tarafından çeşitli baskılar yapılıyor. Ergani ilçesinde aranmakta olan ilerici bir yurttaşın kardeşi önce gözaltına alınıp dövüldü. Bırakıldıktan bir hafta sonra, polisler kimliğinin yıpranmış olduğunu öne sürerek değiştirmesi için nüfus memurluğuna gönderdiler. Nüfus memurluğu ise, kimliğini alması için Emniyete gönderdi. Polisler, "ya ağabeyini getirirsin ya da kimlik alamaz-

Sterka Sor/Diyarbakır—sın" diyerek bu yurttaş kimlik vermediler.

● Diyarbakır'ın ANAP'lı belediye başkanı Nurettin Dilek, belediyenin tüm işlerini akrabalarına yaptırarak, karşılığında bol keseden ödeme yaptırıyor. Ofis, Bağlar, Dağkapı ve Urfakapı dört yollarında yapılan dört havuzun yapımını babasına 40 milyon liraya verdi. Gecekondu semtlerinde günde bir kez bile su akmazken, bu havuzda 24 saat su akması, belediye başkanının babasına bu kadar para vermesi halk arasında tepkilere yol açıyor.

Mardinkapı civarında bulunan mezarlığın etrafına duvar örülmesi için amcasına 100 milyon ödediği biliniyor. Diyarbakır'da seçimleri çeşitli düzenbazlıklar yaparak, oy satın alarak kazanan bu kişi, belediye başkan yardımcılığı da içinde olmak üzere belediyenin çeşitli yönetim organlarına akrabalarını yerleştirmiş, adeta bir hanedan kurmuş bulunuyor.

● Devegeçiti barajından ya-

rarlanan pamuk üreticileri, suların pamuk tarlalarına verilmemesi nedeniyle tarlaların kuruması tehlikesi ile karşı karşıya kaldılar. Yaklaşık 20 bin dekarlık bir alanda ekilen pamuk, devlet yetkililerinin keyfi uygulamaları nedeniyle yok olacak.

Pamuk üreticileri, yaklaşık 50 kişinin imzaladığı bir dilekçe-yi sıkıyönetim yetkililerine, valiliğe, Ziraat Odasına, savcılığa, ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına verdiler. Dilekçede, şöyle deniyor: "Bizler merkeze bağlı Batı Çanakçı, Banakız, Ağaçgeçit, Zopı, Alıpınar ve Köşk köylerinde yaklaşık 15 bin dönümlük bir arazide pamuk ekmiş bulunuyoruz. Ancak Devegeçiti barajından sorumlu yetkililer bazı tarlalara oldukça fazla su verirken, çoğumuza bir damla su vermiyorlar. Bu durumda hepimiz iflas etmek ve tüccara borçlanmak zorunda kalacağız. Bizler pamuk eken küçük çiftçileriz. Bu pamuğu kendi çoluğumuz ve çocuğumuzun geçmesini sağlamak için ekıyoruz. Bir milyar lira zarar etmemiz söz konusudur."

Devlet soygunculuk yapıyor

A.Haydar Temiz/İzmir

Belediyenin dükkan kiralalarına ve sosyal konutlara yaptığı zamlar esnafın ve emekçilerin belini büküyor. Yüzde bin beşyüze varan zamlar karşısında şaşkına dönenlere "ya öde, ya da çık" deniyor. Kira ödenmediği takdirde dükkanın ya da konutun boşaltılacağını söyleyen belediye, küçük esnafın, işçinin ve orta tabakanın imha edilmesi taktiklerini uyguluyor. İtiraz etsen, mahkemeye başvursan dahi önce kontratı imzalamak zorundasın.

Örneğin İzmir'in Serinkuyu semtindeki sosyal konutların kiraları 3 bin liradan 30 bin

İlıcak ve ANAP kooperatifi

V.D./İstanbul

Büyük bir reklam patirtisiyle Küçükbakkalköy'ün üstündeki Tuzcuoğlu hizasındaki arsada "Büyük Şehir Yapı Kooperatifi"nin temel atma töreni yapıldı. Arsa, Tercüman gazetesinin sahibi Kemal İlıcak'a ait. Yapı-Kredi Bankası-Bakırköy şubesinde ipotekli. Tercüman gazetesinde ise büyük bir mali sıkıntı tesdi. Kısacası bol para gerek. Bunun için ne yapmak lazım? "Büyük vurgun."

Şimdi "Büyük Şehir Yapı Kooperatifi"nin kurucuları, arsayı değerinin çok üzerinde satma hazırlıkları yapıyorlar. Bu kooperatifi yönetim kurulunda ANAP'lı milletvekilleri ve ANAP önde gelenlerinin bulunduğunu belirtmeye gerek yok. Şimdi bu vurguncu çetesi, 200-400 milyonluk arsaları halka en az 3-5 milyara satmaya hazırlanıyor. TV reklamlarıyla, bakanların düzdükleri övgülerle yer cazip gösterilecek. Halktan daha yüksek oranlarda ödeme yapmaları istenecek. Vermeyen çıkartılacak, ödediği ise çok geç iade edilecek. Aradaki milyarlık farklar da asalaklar kuruğu arasında paylaşılacak. Tercüman patronu İlıcak'ın bu işten birkaç milyar vurması, böylece de gazetesini kurtarması öngörüldü.

Görüldüğü gibi halkımızın en doğal hakkı olan konut hakkı, faşist diktatörlük tarafından soygun aracı olarak kullanılıyor.

liraya çıktı. Bir işçi-yi, bir memuru ayda 16 bin liraya çalıştıran bu devlet, aynı işçi ve memurdan ayda 30 bin lira istiyor. Özal'a sorarsanız, herşey güllük gülistanlık. Halk artık "işbitirici" kadroların işini bitirmek gerektiği görüşünde.

Benzar ama, farklı biçimde başka yarı-legal örgütlenme örnekleri de vardır. Birinde işçi grubu kendine "Sendika Birliği" adını verdi. Hiç sendikalaşmamış bu işyerinde, işçi grubu, dışardan deneyli bir işçinin girişimiyle toplanmıştı. Önce bir işçi tanıdı, sonra onun kanalıyla diğerlerini. Grup kuruldu. Sendikalaştılar. 2 yılları dolduğu. Deneyli işçi hapiste. Grubun işyerindeki işçilerin birliğini sağlayan önderliği sürüyor.

Başka yerlerde işçi sağlığı, iş güvenliği, yemeklerin iyileşmesi için, servislerin kaldırılmasına karşı çalışan komiteler, gruplar bulunuyor. Bu ve benzeri sorunların çözümüne amacını taşıyan "sendikal birlik komitesi", "işçi haklarını savunma grubu" adlarını taşıyan örgütlenmeler işçilerin ortak davranışını sağlamaya çalışıyor.

Bu örgütlenmeler en küçük sorunlarla yola çıkıyorlar. Örgütlenmenin çekirdeği bilinçli işçilerden oluşuyor. Bunlar farklı politik eğilimler taşıyanlara da partizislerdir. İşçilerin güvenini sağlayabilen, dürüst, kararlı -az sayıdaki işçi önderleridir.

Hersorunda ve her düzeyde işçilerin birliğini sağlamaya yöneliyorlar. Sorunların çözümü için ortak davranış isteğini bağımsız -her zaman farklı düzeyde- eylemlere dönüştürüyorlar. Eylemlerin düzeyi giderek ve soruna bağlı olarak ve bir önceki eylemlerin deneyimine dayanarak yükseliyor. Yasal engel tanımıyor, yalnız işçilerin ortak istek ve iradesine bağlı kalıyor.

Güncel, ortak, yakıcı sorunları nedeni ile işyerleri arasında gelişen ilişkiler, bu örgütlenmelerin doğal bir yolla bölgesel ilişkilerle bağlanma olanaklarını gösteriyor. Bölge liderliği yapan fabrikalar bunu şimdiden ilk adımlarıyla başanıyor.

Bu örgütler sendika örgütleri ile çatışma, onlara alternatif olma amacı taşıyor. Tersine sendikal örgütlenmeyi güçlendiriyor.